

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/92/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123204404
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5123204404.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v právnej veci žalobcov: 1/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, E. - F., 2/ A. D. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, E. - F., právne zastúpení: Mgr. Tomáš Michnica, advokát, so sídlom Na priekope 174/1, Žilina, proti žalovanej: G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. F. XXXX/XX, E., právne zastúpená: JUDr. Sabína Hodoňová, PhD., LL.M., advokátka, Advokátska kancelária Bednářová Hodoňová Senková, so sídlom Mariánske námestie č. 31, Žilina, o uloženie povinnosti odstrániť smrek, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/43/2023 - 82 zo dňa 17.04.2024, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanej priznáva voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“, prípadne „okresný súd“) napadnutým rozsudkom prvým výrokom žalobu žalobcov 1/ a 2/ v celom rozsahu zamietol a druhým výrokom žalovanej proti žalobcom 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie v prvom rade uviedol, že pri posudzovaní otázky či došlo k naplneniu hypotézy právnej normy § 127 Občianskeho zákonníka v tejto veci a teda či sú dané podmienky pre poskytnutie ochrany vlastníckych práv vo vzťahu ku konkrétnym pomeroch bezprostredne susediacich nehnuteľností v danom mieste (o uloženie povinnosti žalovanej odstrániť drevinu - smrek picea pungens z pozemku), dospel k záveru, že v zmysle citovaného ustanovenia ochrana sa poskytuje len proti takým zásahom, ktoré nad mieru primeranú pomerom obťažujú alebo vážne ohrozujú výkon práv, nie neopodstatným zásahom. V danej veci výber konkrétnej žaloby bol na žalobcovi 1/ a 2/, ktorí zvolili žalobu o uloženie konkrétnej povinnosti ako nakladať s vlastníctvom žalovanej, a teda nejde o žalobu pri aplikácii ustanovení § 127, ale o uplatnenie ich nároku v zmysle § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ide o žalobu na poskytnutie ochrany pred hroziacou vážnou škodou), teda odstránenie veci, ak to možno považovať za opatrenie vhodné a primerané na odvrátenie hroziacej vážnej škody.

1.2. Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané a nebolo v konaní sporné, že sporové strany sú vlastníckmi bezprostredne susediacich nehnuteľností, pričom nebolo sporné, že na pozemku parc. 796/1 kat. územie F., ktorý je vo vlastníctve žalovanej, je vysadený jeden kus dreviny druhu smrek (picea pungens). Sporným bolo, či existencia tohto druhu dreviny spôsobuje vážne ohrozenie výkonu práv žalobcov 1/ a 2/, ktorí v konaní tvrdia, že koreňový systém stromu je plytký, čo môže viesť k vyvráteniu stromu počas silného vetra, konáre stromu sú od kmeňa značne suché, čo môže prispieť k požiaru, nakoľko pod stromom stojí elektrický stĺp a strešný žľab na ich rodinnom dome

ako i krytina je sústavne zaplnená ihličím, šiškami a drobnými úlomkami konárov, čo bráni odtokaniu vody do zvislého zvodu a voda následne steká po fasáde domu žalobcov 1/ a 2/, čím ju poškodzuje. Taktiež obvodné murivo domu premoká, čo môže takisto viesť k vytvoreniu plesní vo vnútorných stenách domu, čo môže viesť k zdravotným problémom žalobcov 1/ a 2/. Tiež tvrdili, že tento druh dreveniny - smrek pichľavý je nevhodný druh dreveniny a nepatrí do daného prostredia a preto sa domáhajú jeho odstránenia. Na preukázanie svojich tvrdení predložili fotografie, z ktorých je zrejmé, že na pozemku žalovanej a v prednej časti domu žalobcov 1/ a 2/ sa nachádza ihličnatý strom - drevena, ktorá dosahuje výšku približne 40 metrov a v prednej časti susediacich pozemkov je elektrický stĺp. Pokiaľ žalobcovia 1/ a 2/ tvrdia, že koreňový systém stromu je plytký, konáre stromu sú od kmeňa značne suché, čo môže prispieť k jeho vyvráteniu a hrozí riziko požiaru pri skrate a sú v ohrození poškodením ich majetku, života a zdravia žiadnym dôkazným prostriedkom nepreukázali. Bolo na žalobcoch 1/ a 2/, aby svoje tvrdenia preukázali súdu dostatočným spôsobom t.j., že v dobe rozhodovania existuje vážne ohrozenie majetku žalobcov 1/ a 2/, ak je tu hrozba vážnej škody, kedy ako vhodné opatrenie navrhujú odstrániť drevinu - smrek *pinus sylvestris* z pozemku žalovanej a týmto opatrením by zamedzili vzniku škody na ich majetku pádom stromu. Pričom v konaní nebol preukázaný, že zlý stav dreveniny na pozemku žalovanej hrozí spôsobiť škodu, keď samotnou ohliadkou pracovníka odboru verejného priestranstva a životného prostredia Mesta Žilina bolo konštatované, že jeden kus dreveniny - druh smrek *pinus sylvestris* rastúci na pozemku parc. 796/1 kat. územie F., ktorý je v súkromnom vlastníctve, po vizuálnej stránke je v dobrom zdravotnom stave, bez náznakov možného statického zlyhania a konáre z predmetnej dreveniny presahujú nad susedný pozemok, pričom doporučil úpravu v rámci susedských vzťahov. Dôvodnosť podanej žaloby nebolo možné podľa názoru okresného súdu vyvodit' ani zo skutočnosti, že na podanie žaloby žalobcov odkázal orgán štátnej správy, pričom výber konkrétnej žaloby bol preto v danom prípade na samotných žalobcoch 1/ a 2/.

1.3. Okresný súd v závere odôvodnenia uviedol, že pokiaľ žalobcovia 1/ a 2/ na uvedené skutočnosti navrhovali vykonať ohliadku na mieste samom a výsluch svedkov (ktorí môžu potvrdiť, že aj ich priamo ohrozuje strom rastúci na pozemku žalovanej) tieto okresný súd nevykonali, nakoľko považoval za potrebné zdôrazniť, že v danom prípade sú potrebné odborné znalosti nielen na posúdenie, ale aj na samotné zistenie okolností, od ktorých závisí súdne rozhodnutie t.j. drevinu - smrek *pinus sylvestris* je nevyhnutné najskôr odborne posúdiť a z tohto dôvodu je úplne logická a odôvodnená požiadavka, aby v danom prípade posudzovaná drevena v čase rozhodovania súdu vykazovala konkrétne defekty alebo vlastnosti, ktoré by svojou povahou mohli reálne viesť ku vzniku škody a zároveň, že neexistuje žiadny iný spôsob na zabránenie vzniku škody, okrem výrubu stromu. Uvedenú skutočnosť boli povinní preukázať žalobcovia 1/ a 2/, že im hrozí vážna škoda v súvislosti s existenciou sporného stromu a dôvodnosť jeho vyrúbu.

1.4. Na základe vyššie uvedených skutkových zistení a pri aplikácii zákonných ustanovení § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol, pretože žalobcovia 1/ a 2/ v konaní vo vzťahu ku svojim tvrdeniam neunesli dôkazné bremeno, a preto súd ich žalobe nemohol vyhovieť.

1.5. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že žalovanej priznal proti žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie podali žalobcovia 1/ a 2/ v zákonnej lehote odvolanie vytýkajúc súdu prvej inštancie vady podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f), g) a h) CSP. Žiadali, aby odvolací súd rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.1. V úvode odvolania žalobcovia 1/ a 2/ uviedli, že v odôvodnení rozhodnutia konajúceho súdu absentujú primárne dôvody, pre ktoré súd tak rozhodol. Konajúci súd sa nedostatočne vysporiadal s argumentáciou žalobcov 1/ a 2/, prednesenú na pojednávaniach a v ich písomných podaniach. Žalobcovia 1/ a 2/ dostatočne preukázali a dôvodne potvrdili svoje tvrdenia o tom, že v čase rozhodovania existuje reálna obava o ich majetok, život a zdravie. Vo svojich výpovediach dôveryhodne opísali skutkový stav, ktorý existoval v čase rozhodovania. Sporný strom, ktorý je predmetom konania, poškodzuje rodinný dom žalobcov 1/ a 2/, predovšetkým strechu rodinného domu. Blízko stromu sa nachádza elektrický stĺp, preto existuje reálna hrozba elektrického skratu v prípade poškodenia stĺpu predmetným stromom. Žalobcovia 1/ a 2/ ďalej uviedli, že žijú v reálnej obave o svoj život, nakoľko v prípade vzniku elektrického skratu a následného požiaru môže dôjsť k ohrozeniu ich zdravia a života. V

prípade vzniku požiaru dôjde k rýchlemu a značnému požiaru, pretože strom má preschnuté konáre a je neudržiavaný zo strany žalovanej. Žalobcovia 1/ a 2/ podotkli, že strešná krytina je značne poškodená, v prípade väčšieho dažďa voda zateká do podkrovia a steká dole po fasáde rodinného domu žalobcov 1/ a 2/, ktorá je rovnako poškodená. Z dôvodu, že krytina rodinného domu je značne poškodená, bude potrebná jej výmena.

2.2. Žalobcovia 1/ a 2/ mali zato, že súd prvého stupňa nevykonal žiadny dôkaz, ktorý navrhovali. Išlo predovšetkým o ohliadku namieste samom, z ktorej by bolo súdu prvého stupňa zrejmé, že predmetný strom presahoval hranicu pozemku žalobcov 1/ a 2/, pričom sa nachádzal v zlom stave. Súd prvého stupňa sa vážne zaoberal skutkovým stavom. Neskúmal predložené fotografie z miesta samého a už vôbec sa týmito fotografiami v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal. Súd prvého stupňa nevykonal dôkazy navrhované žalobcami 1/ a 2/, predovšetkým ohliadku na mieste samom, výsluch žalovanej a navrhovaných svedkov – I. J. a D. J.. Uvedení svedkovia by potvrdili ich tvrdenia o tom, že strom sa nachádza v zlom stave a priamo ohrozuje aj ich majetok. Z Oznámenia odboru správy verejného priestranstva a životného prostredia vyplýva, že časť koruny presahuje na susedný pozemok. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná porušuje svoje povinnosti vyplývajúce jej v zmysle § 127 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie súdu prvého stupňa sa zakladá na nedostatočnom skutkovom zistení a nesprávneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa nezrozumiteľne založil dôvody svojho rozhodnutia a nedostatočnom odôvodnení skutkových zistení. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

2.3. Žalobcovia 1/ a 2/ ďalej poukázali, že aj podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). V tejto súvislosti ďalej poukázali na rozhodnutia Ústavného súdu SR pod sp.zn. III. ÚS 107/07, sp.zn. I. ÚS 243/07, sp.zn. I. ÚS 243/07, sp.zn. I. ÚS 155/07, sp.zn. I. ÚS 402/08. Ďalej mali zato, že povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu.

2.4. Žalobcovia 1/ a 2/ poukázali na § 127 Občianskeho zákonníka a uviedli, že vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vnikáť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok. Každý sused sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv.

2.5. Mali zato, že dôvodnosť a opodstatnenosť podanej žaloby preukázali svojimi výpoveďami, listinnými dôkazmi a dôkazmi, ktoré navrhli vykonať. Nevyhnutnosť výrubu sporného stromu bola preukázaná počas súdneho konania spolu s tvrdeniami a písomnými podaniami zo strany žalobcov 1/ a 2/ a úvaha súdu prvého stupňa o „nedôvodnosti“ výrubu predmetného stromu je prinajmenšom predčasná. Žalobcovia 1/ a 2/ pochopiteľne nemôžu reálne predvídať, kedy dôjde k vzniku vážnej škody z dôvodu existencie prítomnosti sporného stromu, existuje však reálny predpoklad hraničiaci s istotou, že ku vzniku škody dôjde a táto spôsobí poškodenie majetku žalobcov 1/ a 2/, prípadne dôjde k poškodeniu zdravia a dokonca ohrozeniu ich života. Opodstatnené obavy žalobcov 1/ a 2/ o svoj majetok, zdravie a život nebral súd prvého stupňa vôbec do úvahy a neskúmal všetky relevantné okolnosti, kedy ku vzniku škody dôjde. V tejto súvislosti poukázali na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7Sp/27/2014.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Žalovaná považuje odvolaním napadnutý rozsudok za vecne správny. Mala zato, že žalobcovia 1/ a 2/ nepreukázali splnenie podmienok pre úspech nimi podanej žaloby. Tvrdené hrozby ostali iba v teoretickej rovine, naopak v konaní bol nimi samotnými predložený listinný dôkaz nasvedčujúci dobrý zdravotný stav predmetného stromu. Žalobcovia 1/ a 2/ tiež potvrdili, že strom

bol orezaný na zabezpečenie zákonom vymedzeného ochranného pásma, čím sa vylúčila hrozba poškodenia nadzemného elektrického vedenia. Žalovaná mala ďalej zato, že predmetnú vec je potrebné posudzovať v zmysle § 417 Občianskeho zákonníka, ktorý slúži na poskytnutie preventívnej ochrany. Podotkla, že v zmysle judikátu R 39/2006 (NS SR 1Cdo/190/2004, 31.5.2005) podľa ustanovenia § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o vážne ohrozenie, má ohrozený právo sa domáhať, aby súd uložil vykonať vhodné a primerané opatrenia na odstránenie hroziacej škody. Opatrenie môže spočívať aj v určitom konaní, či výkone, ktorým by hrozba vzniknutej škody bola odvrátená (povinnosť aktívna). Ani ohrozený žalobca sa však nemôže podľa tohto ustanovenia domáhať na súde ochrany takým navrhovaným opatrením, ktorý je zo zákona zverený rozhodnutiu správneho orgánu a navyše podlieha povoleniu rozhodnutím vydaným v stavebnoprávnom konaní (k podobným záverom dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 3 Cdo 81/2000 z 27. marca 2002 - pozri R 51/2004). V prejednávanej veci výrub stromu podlieha súhlasu orgánu ochrany prírody. Z tvrdení žalobcov 1/ a 2/ možno vyvodíť, že dôvodnosť uplatňovaného nároku vidia v tom, že sporný strom má poškodzovať strechu ich rodinného domu, ktorá má byť značne poškodená, do podkrovia zateká, voda steká po fasáde, ktorá je taktiež poškodená, čo však žalobcovia 1/ a 2/ v konaní nepreukázali. Ak by aj uvedené preukázali, podľa názoru žalovanej nezvolili vhodný prostriedok na zjednanie nápravy. Podľa názoru žalovanej súd dostatočne objasnil nevykonanie ďalších dôkazov. Uvedený postup by nebol hospodárny, pretože žalobcovia 1/ a 2/ predovšetkým nepreukázali existenciu vážneho ohrozenia ako podmienky pre postup podľa § 417 Občianskeho zákonníka. Ohliadka na mieste samom bez odborne spôsobilé osoby, či výsluch susedov by neboli spôsobilé túto hrozbu preukázať.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP), t.j. žalobcami 1/ a 2/, v neprospech ktorých bolo rozhodnuté, keďže súd prvej inštancie ich žalobu zamietol (výrok I.), včas (§ 362 ods. 1 CSP) a proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa ustanovenia § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Vo všeobecnosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v zmysle ustanovenia § 380 CSP je viazaný odvolacími dôvodmi (odsek 1) s výnimkou väd týkajúcich sa podmienok konania, na ktoré je povinný prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (odsek 2). Z toho vyplýva, že na iné pochybenia súdu prvej inštancie mimo tých, ktoré namietol odvolateľ v odvolacej lehote, ktoré by inak mohli byť odvolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 365 CSP, prihliadať nemôže, aj keď by takéto pochybenia zistil. Odvolací súd konštatuje, že nezhliadol žiaden nedostatok naplnenia podmienok konania.

6. Odvolací súd podrobne preskúmal rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v zásade sa stotožnil s podstatnými skutkovými a právnymi závermi, na ktorých svoje rozhodnutie súd prvej inštancie založil. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre rozhodnutie o žalobe žalobcu, v tejto časti vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je v tejto časti vecne správne. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

7. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd východiskovo poukazuje na to, že právo na spravodlivý proces je v Ústave Slovenskej republiky garantované v siedmom oddiele v Druhej hlave (čl. 46 až čl. 50) a je primárnym ustáleným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov verejnej moci SR príslušných na poskytovanie jeho ochrany a tým aj ústavnoprávnym východiskom zákonných úprav jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu. Priestor pre ňu vytvára čl. 46 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon. Aplikačným ústavnoprávnym limitom je čl. 51 odsek 1 Ústavy SR, podľa ktorého sa možno domáhať práv podľa čl. 46 Ústavy SR len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (porovnaj napríklad I. ÚS 56/01, I. ÚS 1/03, I. ÚS 226/03). Základné právo na súdnu ochranu garantované v čl. 46 odsek 1 Ústavy SR zaručuje každému právo na prístup k súdu a právo na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia pred nezávislým a nestranným súdom, t.j. právo na spravodlivý proces (napríklad IV. ÚS 233/04, IV. ÚS 95/07). Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane zdôrazňuje, že základné právo podľa čl. 46 odsek 1 Ústavy SR nemožno interpretovať ako právo na to, aby bol účastník konania (procesná strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp.

s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nemožno automaticky považovať za porušenie základného práva. Základné právo na spravodlivý proces tvorí jeden z významných princípov právneho štátu. Toto právo je subjektívnym verejným právom každého účastníka právom upraveného konania voči štátu (jeho orgánov), ktorého podstata spočíva v tom, že štát je povinný zabezpečiť každému právo na spravodlivý výsledok konania.

7.1. Obsah základného práva na spravodlivý proces je pomerne zložito štruktúrovaný a – ako to potvrdzuje aj judikatúra Ústavného súdu SR – patrí do neho viacero samostatných subjektívnych práv a princípov, ktoré sú buď konkrétne (verejnosť konania, konanie bez zbytočných prieťahov, právo na nezávislý a nestranný súd) alebo v zásade abstraktné (riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, predvídateľnosť súdneho rozhodnutia, zákaz svojvoľného postupu súdu a ďalšie). Ako už bolo uvedené, základné právo na spravodlivý proces je najvýznamnejším interpretačným pravidlom pre všetky procesné poriadky ustanovené zákonom. Z toho vyplýva ústavná povinnosť každého všeobecného súdu vykladať a používať procesné normy, ktoré sú obsahom procesných poriadkov ustanovených zákonom v súlade s princípmi a s obsahom základného práva na spravodlivý proces. Okrem toho je táto interpretácia a aplikácia povinná rešpektovať princíp materiálneho právneho štátu, a teda materiálne chápanie spravodlivosti tak, ako je to vyjadrené v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR.

7.2. Z § 220 CSP vyplýva, že v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec správne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá nato, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry EŠLP.

7.3. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, a aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie významný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, číslo 303-A, strana 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, číslo 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

7.4. Rovnako sa Ústavný súd SR vyjadril k povinnosti súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v Náleze III. ÚS 119/03-13. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

7.5. Treba zdôrazniť, že odôvodnenie rozhodnutia má odrážať obsah vykonaného dokazovania, súd je povinný ho riadne vyhodnotiť a následne vyvodiť z neho príslušné právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak súd prijme skutkové a právne závery, ktorých vysvetlenie v odôvodnení rozhodnutia nedáva jasný obraz o všetkých podstatných otázkach, potom jeho rozhodnutie trpí vadou, ktorá musí viesť nevyhnutne k zrušeniu rozsudku. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 CSP, je nepreskúmateľné.

7.6. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP, treba preto považovať aj taký nedostatok rozhodnutia, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, alebo ak v ňom absentuje základné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé (pozri napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. mája 2019 sp. zn. 6Cdo/98/2017).

7.7. S poukazom na uvedené k odvolacej námietke žalobcov 1/ a 2/ o nedostatočnom odôvodnení ako aj arbitrárnosti rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci o taký prípad nešlo, nakoľko súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľným spôsobom prezentoval svoje skutkové a právne závery, z ktorých pri svojom rozhodnutí vychádzal. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia preto nemožno in globo považovať za rozporné s požiadavkou vyplývajúcou z práva na spravodlivý proces, keďže je z neho zreteľné, z akého skutkového stavu súd prvej inštancie pri rozhodnutí vychádzal, ako aj to, z akých ustanovení právnych predpisov jeho rozhodnutie vychádzalo a ako boli tieto relevantné ustanovenia ním interpretované. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

8. Odvolací súd zároveň podotýka, že súd nie je povinný rozhodovať podľa skutkového či právneho názoru sporovej strany. Procesné stanovisko strany sporu samo osebe nevyvoláva povinnosť súdu bez ďalšieho dokazovania prevziať jej návrhy, akceptovať jej procesné úkony či obsah opravných prostriedkov a rozhodovať v ich intenciách. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Z uvedených dôvodov nemožno odvolací dôvod uplatnený žalobcami 1/ a 2/ podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP považovať za dôvodný.

9. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval. V prejednávanej veci má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, preto odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže dať za pravdu odvolateľom, ktorí v odvolaní neuviedli také právne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privediť zmenu napadnutého rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že žalobcami 1/ a 2/ uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP nie je daný.

9.1. Pokiaľ žalobcovia 1/ a 2/ v odvolaní poukázali na ust. § 127 Občianskeho zákonníka, odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza, že v prípade, ak vlastník veci nerešpektuje obmedzenia jeho vlastníckeho práva v zmysle ust. § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ten, kto je ohrozený jeho neoprávnenými zásahmi, sa môže domáhať súdnej ochrany v sporovom konaní. Z prvej vety odseku 1 vyplýva, že žalobným návrhom sa možno voči vlastníkovi, ktorý nerešpektuje tzv. susedské práva, domáhať toho, aby sa zdržal presne opísaného a vymedzeného rušenia, ktorým žalovaný obťažuje svojho suseda alebo ktorým vážne ohrozuje výkon jeho práv. Zo znenia tohto zákonného ustanovenia súčasne vyplýva, že je vylúčené, opierajúc sa o tento právny dôvod žaloby, požadovať, aby sa vlastníkovi uložila povinnosť niečo konkrétne konať. Žaloba na vykonanie vhodných a primeraných opatrení na odvrátenie vážne hrozacej škody môže mať svoj právny dôvod iba v § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, tak ako správne konšatoval aj súd prvej inštancie v bode 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým záverom sa odvolací súd plne stotožňuje.

10. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku smerujúcu proti nesprávnemu zisteniu skutkového stavu, odvolací súd v prvom rade uvádza, že nedostatok predpokladaný v § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t. j. záver súdu prvej inštancie založený na nesprávnych skutkových zisteniach vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, má povahu skutkovej vady. Rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ (skutkové zistenia). Nesprávnosť skutkových zistení pri tomto odvolacom dôvode je spôsobená nesprávnym postupom súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, keď buď súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, alebo prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané.

10.1. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie vychádzal výlučne zo skutočností preukázaných vykonaným dokazovaním, prípadne zo skutočností, ktoré počas konania vyšli najavo a neignoroval žiadne relevantné skutočnosti zistené z dôkazov. Skutkové závery súdu pritom nie sú výsledkom nesprávneho či nelogického hodnotenia dôkazov, hodnotenie dôkazných prostriedkov je konzistentné, bez vnútorných rozporov a zodpovedá kritériám závažnosti, zákonnosti, pravdivosti a

vierohodnosti, ako to vyžaduje ust. § 191 CSP. Odvolací súd preto konštatuje, že dokazovanie pred súdom prvej inštancie bolo vykonané v rozsahu dostatočnom na riadne právne posúdenie sporu a na vydanie meritórneho rozhodnutia.

11. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcov 1/ a 2/, že súd nevykonal dôkazy navrhovaného žalobcami 1/ a 2/, predovšetkým obhliadka na mieste samom, odvolací súd k odvolacej námietke uvádza, že dôkazy hodnotí súd prvej inštancie podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Z uvedených dôvodov nemožno odvolací dôvod uplatnený žalobcami 1/ a 2/ podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP považovať za dôvodný.

12. K odvolacej námietke žalobcov 1/ a 2/ o tom, že dôvodnosť a opodstatnenosť podanej žaloby preukázali svojimi výpoveďami, listinnými dôkazmi a dôkazmi, ktoré navrhli vykonať, odvolací súd v prvom rade uvádza, že jednou zo základných procesných povinností strán sporu je povinnosť tvrdiť, stranu zaťažuje bremeno tvrdenia (onus dicendi). Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom (onus probandi) je predpoklad pre úspech v spore. Povinnosť tvrdiť podstatné a rozhodujúce skutočnosti, t. j. povinnosť substancovane tvrdiť znamená uviesť všetko, čo je obsiahnuté v skutkovej podstate hmotnoprávnej normy. Zaťažuje toho, kto má procesnú povinnosť tvrdiť, ale aj toho, kto má procesnú povinnosť poprieť tvrdenia protistrany (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, 568 a 571 s.).

12.1. Základným znakom civilného sporového konania je kontradiktórnosť konania v spojitosti s povinnosťou strán sporu predložiť a zabezpečiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Rozdelenie dôkazného bremena medzi sporové strany sa odvíja od hmotnoprávnej úpravy práv a povinností účastníkov, pričom všeobecne platí, že žalobca je povinný tvrdiť a preukázať skutočnosti zakladajúce existenciu ním uplatňovaného, ohrozeného alebo porušeného subjektívneho práva, prípadne právom chráneného záujmu. Naopak, žalovaný je v prípade, že sa domáha úspechu v spore, povinný tvrdiť a preukázať skutočnosti, ktoré uplatnené právo žalobcu vylučujú, oslabujú alebo zanikajú.

13. Odvolací súd po prejednaní veci prijal záver, že súd prvej inštancie správne vec po právnej stránke posúdil a riadne zistil skutkový stav, pričom jeho závery majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie, z vykonaných dôkazov nevyplýva, že predmetný strom predstavuje v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok zvýšené nebezpečenstvo oproti iným stromom, ani že by bol postihnutý takými vadami, ktoré by odôvodňovali jeho poškodenie, najmä odpílenie konárov v blízkosti elektrického stĺpa, čiže by bol z vnútornej strany vysušený. Rovnako nebolo preukázané, že by v dôsledku plytkého koreňového systému existovalo reálne riziko jeho pádu, či už zlomením alebo vyvrátením, ani že by ďalším rastom stromu dochádzalo k zvyšovaniu rizika vzniku škody. Žalobcovia 1/ a 2/ tak nepreukázali existenciu dôvodnosti na jeho výrub.

14. Žaloba na odvrátenie hrozacej škody podľa ust. § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka môže byť úspešná len vtedy, keď je tu vážne nebezpečenstvo vzniku škody, t. j. v čase rozhodovania súdu musí byť preukázané, že existuje vážna škoda. V dôsledku týchto zistení súd prvej inštancie prijal správny záver, že žaloba žalobcov 1/ a 2/ v tejto veci nie je dôvodne podaná, a nie je možné takejto žalobe vyhovieť, pretože v konaní nebolo preukázané, že v čase rozhodovania súdu existovalo vážne ohrozenie (hrozaca škoda) majetku žalobcov 1/ a 2/, čo je základným predpokladom úspešnosti žaloby na odvrátenie hrozacej škody. Vzhľadom k týmto skutočnostiam odvolací súd prijal záver, že žalobcovia 1/ a 2/ v konaní neuniesli dôkazné bremeno, dôsledkom čoho je zamietnutie žaloby.

15. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie v závislom výroku o práve na náhradu trov konania (výroku II.), žalobcovia 1/ a 2/ neprodukovali žiadne odvolacie námietky, ktoré by mohli byť predmetom prieskumu v odvolacom konaní. Vzhľadom na vyššie uvedené, konštatujúc nedôvodnosť odvolania žalobcov 1/ a 2/, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP tak vo výroku I., ako aj vo výroku II. ako vecne správny potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP pri aplikácii ust. § 262 ods. 1 a ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v celom rozsahu úspešná a vznikol jej tak nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré jej v súvislosti s konaním vznikli (§ 255 ods. 1 CSP), a to v rozsahu 100 %. Odvolací súd tak žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1/ a 2/ v rozsahu 100 %.

17. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov

3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

V Žiline dňa 26.11.2025
JUDr. Roman Tichý

predseda senátu
JUDr. Eva Malíková
člen senátu
Rozhodnutie nemohla podpísať pre

neprítomnosť, z dôvodu dočasnej

praceneschopnosti (§ 394 ods. 2 CSP)

JUDr. Vladimír Topoľančík

člen senátu

Rozhodnutie nemohol podpísať pre neprítomnosť, z dôvodu čerpania dovolenky (§ 394 ods. 2 CSP)